

แบบฟอร์มการถอดองค์ความรู้/บทเรียนจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

๑. เรื่อง การตรวจสอบค่าปรับเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

๒. เจ้าขององค์ความรู้/บทเรียน กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

๓. ที่มา

สำนักงานพาณิชย์จังหวัด มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับมอบอำนาจเปรียบเทียบปรับ ตามมาตรา ๘๘ (๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ซึ่งส่วนใหญ่มีการออกคำสั่งจังหวัดเพื่อมอบหมายให้ข้าราชการมีอำนาจเปรียบเทียบและปล่อยชั่วคราวสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัด เช่น รองผู้ว่าราชการจังหวัด พาณิชย์จังหวัด และข้าราชการในจังหวัด เป็นต้น นอกจากนี้ ค่าปรับเปรียบเทียบคดีเป็นเงินประเภทรายได้ รับแทนกรมการค้าภายใน และมีการจ่ายเงินสินบนรางวัลเป็นค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมีการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังด้วยอีกทางหนึ่ง เช่น การจัดเก็บและคำนวณสัดส่วนการจัดสรรเงินรายได้ การปฏิบัติงานการเงินการคลังภาครัฐและ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) เป็นต้น

ดังนั้น องค์ความรู้ เรื่อง การตรวจสอบค่าปรับเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) เป็นองค์ความรู้การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่อ้างอิงกฎหมายลักษณะเฉพาะ โดยจัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มความสะดวกในการตรวจสอบและการให้คำแนะนำสำนักงานพาณิชย์จังหวัด

๔. แหล่งความรู้ : ผลงานวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และคู่มือ ที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์ สำนักงานกลางซึ่งดวงวัดเมนู กฎหมาย (<http://www.cbwmthai.org/Laws.aspx>) และแหล่งอื่น ๆ เช่น

๑) พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้องในหมวด ๘ บทกำหนดโทษ มาตรา ๘๙ - ๙๑ ดังนี้

๒) ระเบียบกรมการค้าภายในว่าด้วย การเปรียบเทียบคดีและการปล่อยชั่วคราวตามความในพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้น

๔) ระเบียบกรมการค้าภายใน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ แบบ การแบ่งเงินรางวัลและวิธีปฏิบัติการจ่ายเงิน การขอรับเงินสินบนรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๙

๕) บันทึกข้อความ กองบริหารการคลัง ที่ พณ ๐๒๐๓/๔๙๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บและนำส่งเงินรายได้รับแทนกัน ในระบบ GFMS (เพิ่มเติม)

๖) การดำเนินงานตรวจสอบบัญชีเงินฝากคลังในระบบ GFMS ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด โดยนางสาวสุทธิดา แสงเจริญ กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, พฤษภาคม ๒๕๖๓.

๗) คู่มือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเปรียบเทียบคดีและการปล่อยชั่วคราวและการจ่ายเงินสินบนรางวัลตามพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ โดย นายวรพจน์ แพร์ศรี กงกฎหมายกรมการค้าภายใน, กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔.

๕. ความหมายที่เกี่ยวข้องกับค่าเปรียบเทียบปรับและเงินสินบน/เงินรางวัล ได้แก่

๑) การเปรียบเทียบคดี : การที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีและปล่อยชั่วคราวเห็นว่า ผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง และได้ใช้อำนาจเปรียบเทียบคดีสำหรับความผิดที่เปรียบเทียบคดีได้ตามระเบียบนี้ โดยผู้ต้องหายินยอมที่จะชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบ

๒) การปล่อยชั่วคราว : การที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีและปล่อยชั่วคราวอนุญาตให้ผู้ต้องหาพ้นจากการควบคุมสำหรับความผิดที่เปรียบเทียบคดีได้ตามระเบียบนี้ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งที่มีการกำหนดในระหว่างรอการเปรียบเทียบคดี หรือรอการชำระเงินค่าปรับ โดยมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

๓) ค่าปรับ : เงินที่กรมการค้าภายในหรือสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้รับจากการเปรียบเทียบคดีหรือเงินค่าปรับที่ได้รับตามคำพิพากษาของศาล ตามพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

๔) เงินสินบน : เงินที่จ่ายให้ผู้นำจับ

๕) เงินรางวัล : เงินที่จ่ายให้ผู้จับ

๖) ผู้นำจับ : บุคคลหนึ่งหรือหลายคนซึ่งได้นำความมาแจ้งแก่ผู้รับแจ้งความนำจับตามระเบียบนี้ถึงเบาะแสหรือเค้าเงื่อนแห่งการกระทำความผิด และสามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้

๗) ผู้จับ : นายตรวจซังตวงวัดซึ่งทำการจับกุม ร่วมในการจับกุม ผู้สั่งการ วางแผนให้จับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบคดีและปล่อยชั่วคราว และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งทำการจับหรือร่วมจับ พนักงานเจ้าหน้าที่และนายตรวจซังตวงวัดที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับสำหรับกรณีไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด

๘) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน : ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ

๖. สรุปลงค์ความรู้/บทเรียนที่ได้

การตรวจสอบด้านการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ มี ๓ ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานการเปรียบเทียบคดี ด้านการปฏิบัติการเงินการบัญชีในระบบ GFMS ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ดังนี้

๑) ด้านการเปรียบเทียบคดี สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ต้องควบคุมการเปรียบเทียบคดีภายใต้ระเบียบกรมการค้าภายใน ว่าด้วย การเปรียบเทียบคดีและการปล่อยชั่วคราว ตามพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้ง ตรวจสอบและจัดเก็บเอกสารเบื้องต้นในการจับกุม การเปรียบเทียบคดี และการปล่อยชั่วคราว ได้แก่ จัดทำหลักฐานการรับแจ้ง / ให้ผู้นำจับลงชื่อ / มอบหลักฐานให้ผู้นำจับ / เก็บสำเนาแจ้งความนำจับ / แจ้งผู้จับ / ค่าปรับ และอื่น ๆ เป็นต้น โดยมีการตรวจทานตรวจสอบให้ถูกต้อง และจัดเก็บเอกสารและสำเนาให้ครบถ้วนและมีระเบียบ

๒) ด้านการปฏิบัติการเงินการบัญชีในระบบ GFMS ดังนี้

๒.๑) การหักเงินค่าปรับ การเก็บรักษาเงิน และการนำไปใช้จ่าย ดังนี้

๒.๑.๑) การหักค่าปรับ ตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานในการจำแนกประเภท/การคำนวณ/รหัสในระบบ GFMS ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภทและอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนส่งคลัง ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดหักเงินค่าปรับที่ได้จากการกระทำผิดที่กฎหมายกำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ - ๗ และ ๑๒ ซึ่งการหักค่าปรับสำหรับจ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลให้แก่ผู้นำจับ เงินรางวัลให้แก่ผู้จับ และนำส่งค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่กรมการค้าภายใน โดยมีสัดส่วนในการหักค่าปรับในอัตราร้อยละที่แตกต่างกันตามลักษณะการจับกุมผู้กระทำผิด ๒ กรณี ดังนี้

ก) ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำผิด แบ่งค่าปรับเป็น ๓ ส่วน คือ รายได้แผ่นดิน :

เงินสินบนและเงินรางวัล : ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกรมการค้าภายใน (๒๐% : ๖๐% : ๒๐%)

ส่วนที่ ๑ รายได้แผ่นดิน อัตราร้อยละ ๒๐ นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

จำนวนเงินรายได้แผ่นดิน กรณีที่มีการจับกุมฯ	๒๐% ของค่าปรับ
รหัสบัญชีแยกประเภท (๑๐ หลัก)	๔๒๐๑๐๒๐๑๐๓
รหัสรายได้ (๓ หลัก)	๘๐๔
รหัสแหล่งของเงิน (๗ หลัก และ XX แทนปีงบประมาณ)	XX๑๙๒๐๐
รหัสเงินฝากคลัง (๕ หลัก)	-
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของรายได้ (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๔๐๐๐๐๔
รหัสเจ้าของเงินฝากคลัง (๑๐ หลัก)	-
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของเงินฝาก (๑๐ หลัก)	-
กรณีจัดเก็บแทนกรมการค้าภายใน รหัสหน่วยงานเจ้าของรายได้ (๕ หลัก)	๑๓๐๐๔

ส่วนที่ ๒ เงินสินบนและเงินรางวัล อัตราร้อยละ ๖๐ นำฝากเงินสินบนและเงินรางวัลในบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้สำนักงานคลังจังหวัดในจังหวัดนั้น ชื่อบัญชี “เงินฝากเงินสินบนรางวัลของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด....” การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลมีการแบ่งสัดส่วน ตรวจสอบรหัสต่าง ๆ ดังนี้

จำนวนเงินสินบน+เงินรางวัล กรณีที่มีการจับกุมฯ	๖๐% ของค่าปรับ
รหัสบัญชีแยกประเภท (๑๐ หลัก)	๒๑๑๑๐๒๐๑๙๙
รหัสรายได้ (๓ หลัก)	-
รหัสแหล่งของเงิน (๗ หลัก และ XX แทนปีงบประมาณ)	XX๒๖๐๐๐
รหัสเงินฝากคลัง (๕ หลัก)	๑๐๖๕๘
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของรายได้ (๑๐ หลัก)	-
รหัสเจ้าของเงินฝากคลัง (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๒๐๐๐๐๐

จำนวนเงินสินบน+เงินรางวัล กรณีที่มีการจับกุมฯ	๖๐% ของค่าปรับ
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของเงินฝาก (๑๐ หลัก และ XXX แทน ศูนย์ต้นทุน สพจ.	๑๓๐๐๒๐๐XXX
รหัสหน่วยงานของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (๕ หลัก)	๑๓๐๐๒

ส่วนที่ ๓ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. ชั่งตวงวัด อัตราร้อยละ ๒๐ นำฝาก
ในบัญชีเงินฝากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกรมการค้าภายใน

จำนวนเงินค่าใช้จ่ายดำเนินงาน กรณีที่มีการจับกุมฯ	๒๐% ของค่าปรับ
รหัสบัญชีแยกประเภท (๑๐ หลัก)	๔๓๐๑๐๒๐๑๐๘
รหัสรายได้ (๓ หลัก)	-
รหัสแหล่งของเงิน (๗ หลัก)	XX๒๖๐๐๐
รหัสเงินฝากคลัง (๕ หลัก)	๐๐๖๗๙
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของรายได้ (๑๐ หลัก)	-
รหัสเจ้าของเงินฝากคลัง (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๔๐๐๐๐๐
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของเงินฝาก (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๔๐๐๐๐๔
กรณีจัดเก็บแทนกรมการค้าภายใน รหัสหน่วยงานเจ้าของรายได้ (๕ หลัก)	๑๓๐๐๔

ข) **ในกรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด** แบ่งค่าปรับเป็น ๓ ส่วน คือ รายได้แผ่นดิน : เงินรางวัล
: ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกรมการค้าภายใน (๔๐% : ๔๕% : ๑๕%)

ส่วนที่ ๑ รายได้แผ่นดิน อัตราร้อยละ ๔๐ นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

จำนวนเงินรายได้แผ่นดิน กรณีที่ไม่มีการจับกุมฯ	๔๐% ของค่าปรับ
รหัสบัญชีแยกประเภท (๑๐ หลัก)	๔๒๐๑๐๒๐๑๐๓
รหัสรายได้ (๓ หลัก)	๘๐๔
รหัสแหล่งของเงิน (๗ หลัก)	XX๑๙๒๐๐
รหัสเงินฝากคลัง (๕ หลัก)	-
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของรายได้ (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๔๐๐๐๐๔
รหัสเจ้าของเงินฝากคลัง (๑๐ หลัก)	-
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของเงินฝาก (๑๐ หลัก)	-
กรณีจัดเก็บแทนกรมการค้าภายใน รหัสหน่วยงานเจ้าของรายได้ (๕ หลัก)	๑๓๐๐๔

ส่วนที่ ๒ เงินรางวัล อัตราร้อยละ ๔๕ นำฝากเงินรางวัลในบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้สำนักงานคลังจังหวัดในจังหวัดนั้น ชื่อบัญชี “เงินฝากเงินสินบนรางวัลของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด....”

จำนวนเงินสินบน+เงินรางวัล กรณีที่ไม่มีการจับกุมฯ	๔๕% ของค่าปรับ
รหัสบัญชีแยกประเภท (๑๐ หลัก)	๒๑๑๑๐๒๐๑๙๙
รหัสรายได้ (๓ หลัก)	-
รหัสแหล่งของเงิน (๗ หลัก)	XX๒๖๐๐๐
รหัสเงินฝากคลัง (๕ หลัก)	๑๐๖๕๘
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของรายได้ (๑๐ หลัก)	-
รหัสเจ้าของเงินฝากคลัง (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๒๐๐๐๐๐
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของเงินฝาก (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๒๐๐XXX
รหัสหน่วยงานของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (๕ หลัก)	๑๓๐๐๒

ส่วนที่ ๓ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. ชั่งตวงวัด อัตราร้อยละ ๑๕ นำฝากในบัญชีเงินฝากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกรมการค้าภายใน

จำนวนเงินค่าใช้จ่ายดำเนินงาน กรณีที่ไม่มีการจับกุมฯ	๑๕% ของค่าปรับ
รหัสบัญชีแยกประเภท (๑๐ หลัก)	๔๓๐๑๐๒๐๑๐๘
รหัสรายได้ (๓ หลัก)	-
รหัสแหล่งของเงิน (๗ หลัก)	XX๒๖๐๐๐
รหัสเงินฝากคลัง (๕ หลัก)	๐๐๖๗๙
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของรายได้ (๑๐ หลัก)	-
รหัสเจ้าของเงินฝากคลัง (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๔๐๐๐๐๐
ศูนย์ต้นทุนเจ้าของเงินฝาก (๑๐ หลัก)	๑๓๐๐๔๐๐๐๐๔
กรณีจัดเก็บแทนกรมการค้าภายใน	๑๓๐๐๔
รหัสหน่วยงานเจ้าของรายได้ (๕ หลัก)	

* ข้อควรระวังในการตรวจสอบ :

เงินสินบนเงินรางวัลมีกำหนดระยะเวลายื่นคำขอรับเงินภายใน ๑ ปี ดังนั้นสำนักงานพาณิชย์จังหวัดต้องมีการควบคุมการจ่ายเงิน

๒.๒) การจ่ายเงิน ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ตรวจสอบโดยอ้างอิงระเบียบกรมการค้าภายใน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ แบบ การแบ่งเงินรางวัลและวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การขอรับเงินสินบนรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามลำดับขั้นตอนการจ่ายเงิน หักเงินค่าปรับ ส่งจ่ายเงิน การขอรับเงิน การตรวจสอบคำขอ และการอนุมัติส่งจ่ายเงิน ดังนี้

การจ่ายเงินสินบนรางวัล				
ระเบียบกรมการค้าภายใน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ แบบ การแบ่งเงินรางวัลและวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การขอรับเงินสินบนรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๙				
ขั้นตอนปฏิบัติ	ระเบียบฯ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดดำเนินการอะไรบ้าง	จุดที่ตรวจสอบ	
๑. การจ่ายเงิน	ข้อ ๔	ให้จ่ายเงินสินบน เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จากค่าปรับก่อนส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	วันที่, รหัส GFMS	
๒. หักเงินค่าปรับ	ข้อ ๕ (๓)	พาณิชย์จังหวัด เป็นบุคคลที่มีอำนาจหักเงินค่าปรับในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร	บุคคล, พื้นที่	
๓. ส่งจ่ายเงิน	ข้อ ๖ (๒)	พาณิชย์จังหวัด เป็นบุคคลที่มีอำนาจส่งจ่ายเงินสินบนเงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร	บุคคล, พื้นที่	
๔. การขอรับเงิน	ข้อ ๗ (๑) - (๓)	ยื่นคำขอรับเงินสินบน (แบบ สร. ๐๑) เงินรางวัล (แบบ สร. ๐๒) และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (แบบ สร. ๐๓) พร้อมแนบเอกสารหลักฐานตามข้อ ๒๙ แห่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยยื่นคำขอ ณ สถานที่ราชการ ดังนี้	แบบคำขอ, เอกสารประกอบ, ต้นฉบับ, สถานที่ราชการ ที่ยื่นคำขอ, จำนวนเงิน ค่าปรับ, การคำนวณ สัดส่วนการ จัดสรรเงิน ค่าปรับ/เงิน สินบนรางวัล/ ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงาน	
		กรณีมีการชำระค่าปรับ หรือ ผู้นำจับ ผู้จับมีภูมิถิ่นในเขต		ให้ยื่นต่อ
		เขตกรุงเทพมหานคร		ให้ยื่นต่ออธิบดีกรมการค้า ภายใน ณ กองนิติการ กรมการค้า ภายใน กระทรวงพาณิชย์
		เขตจังหวัดอื่น		ให้ยื่นต่อหัวหน้าศูนย์ซึ่งดวง วัด หรือหัวหน้าสำนักงานสาขาซึ่ง ดวงวัด ณ ศูนย์ ซึ่งดวงวัด หรือ สำนักงานสาขาซึ่งดวงวัด กรมการค้า ภายใน กระทรวงพาณิชย์
		เขตจังหวัดที่ไม่มีศูนย์ซึ่งดวงวัด หรือสำนักงานสาขาซึ่งดวงวัด ตั้งอยู่		ให้ยื่นต่อพาณิชย์จังหวัด ณ สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
ในกรณีผู้นำจับ ผู้จับ หรือผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนรางวัล ได้มอบอำนาจ หรือถึงแก่กรรม ผู้มารับแทนหรือทายาทให้ยื่น คำขอ ตามแบบ สร. ๐๔ หรือ ๐๕				
๕. การตรวจสอบคำ ขอเบิกเงินสินบน รางวัล	ข้อ ๙	เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอรับเงินสินบน/เงินรางวัล (ระเบียบข้อ ๗) ให้ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบคำขอ เมื่อเห็นว่าผู้ขอมีสิทธิได้รับเงินสินบนหรือเงินรางวัลให้นำเสนอต่อผู้มีอำนาจส่งจ่ายเงินสินบนเงินรางวัลตามระเบียบ ข้อ ๖ เพื่ออนุมัติจ่ายเงินสินบนเงินรางวัล	บันทึกขอ อนุมัติเบิกเงิน โดยสถานที่ ราชการที่ขอ เบิก	

ขั้นตอนปฏิบัติ	ระเบียบฯ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดดำเนินการอะไรบ้าง	จุดที่ตรวจสอบ
๖. การอนุมัติสั่งจ่ายเงิน	ข้อ ๑๐	เมื่อผู้มีอำนาจสั่งจ่ายอนุมัติให้จ่ายเงินสินบนรางวัลให้สำนักงานเลขาธิการหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดแล้วแต่กรณีดำเนินการจ่ายเงินสินบนเงินรางวัล	บุคคล, จำนวนเงิน, ไม่เกิน ๑ ปี

๒.๓) หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนี้

<p align="center"><u>หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน</u> ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๗</p>			
ขั้นตอนปฏิบัติ	ระเบียบฯ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดดำเนินการอะไรบ้าง	จุดที่ตรวจสอบ
๑. จ่ายเมื่อใด	ข้อ ๑๑	<p>๑. คดีเลิกกัน โดยการจับกุมและเปรียบเทียบ และได้มีการชำระค่าปรับเรียบร้อยแล้ว</p> <p>๒. คดีเลิกกัน โดยการเปรียบเทียบแต่ไม่มีการจับกุม และได้มีการชำระค่าปรับเรียบร้อยแล้ว</p> <p>๓. คดีถึงที่สุด โดยมีการชำระค่าปรับต่อ ศาล และสำนักงานศาลยุติธรรมนำส่งค่าปรับที่หักให้กรมการคลังภายในแล้ว</p>	<p>๑. แบบบันทึกการจับกุม</p> <p>๒. แบบบันทึกการตรวจค้น</p> <p>๓. บันทึกการเปรียบเทียบคดี</p> <p>๔. แบบคำร้องขอลดข้อชั่วคราว และสัญญาประกัน</p> <p>๕. แบบหมายเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อไปชำระค่าปรับ</p> <p>๖. ใบเสร็จรับเงิน</p>
๒. การนำไปใช้จ่าย	ข้อ ๑๒	<p>ค่าปรับหักไว้หรือที่ได้รับจากเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (แบ่งเป็น ๔ ส่วน) ดังนี้</p> <p>(๑) จำนวน ๓ ใน ๔ ส่วน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีมีการจับกุม ให้นำไปจ่ายเป็นเงินสินบน ๑ ส่วน และเงินรางวัล ๒ ส่วน (เนื่องจากมีการแจ้งเบาะแสและมีการจับกุมเป็นผลสำเร็จ) - กรณีไม่มีการจับกุม ให้นำไปจ่ายเป็นเงินรางวัล ๓ ส่วน (เนื่องจากไม่มีผู้แจ้งเบาะแส) <p>(๒) จำนวนที่เหลืออีก ๑ ส่วน ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (คน.)</p> <p>กรณีผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนตาม (๑) หลายคน ให้เฉลี่ยจ่ายเท่ากันทุกคน</p>	

ขั้นตอนปฏิบัติ	ระเบียบฯ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดดำเนินการอะไรบ้าง	จุดที่ตรวจสอบ																		
๓. การแบ่งเงินรางวัล	ข้อ ๑๓	<p>การแบ่งเงินรางวัลให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการ ดังต่อไปนี้</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ผู้มีสิทธิรับเงินรางวัล</th> <th>แบ่ง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(๑) ผู้จับกุม ผู้ร่วมในการจับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่ นายตรวจซึ่งตรวจวัดที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ</td> <td>๒ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>(๒) ผู้สั่งการ วางแผน ให้จับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบคดีและปล่อยชั่วคราวได้รับ</td> <td>๑ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>◆ (๓) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับได้รับ</td> <td>๑ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>สัดส่วนของเงินรางวัลรวม</td> <td>๔ ส่วน</td> </tr> </tbody> </table>	ผู้มีสิทธิรับเงินรางวัล	แบ่ง	(๑) ผู้จับกุม ผู้ร่วมในการจับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่ นายตรวจซึ่งตรวจวัดที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ	๒ ส่วน	(๒) ผู้สั่งการ วางแผน ให้จับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบคดีและปล่อยชั่วคราวได้รับ	๑ ส่วน	◆ (๓) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับได้รับ	๑ ส่วน	สัดส่วนของเงินรางวัลรวม	๔ ส่วน									
ผู้มีสิทธิรับเงินรางวัล	แบ่ง																				
(๑) ผู้จับกุม ผู้ร่วมในการจับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่ นายตรวจซึ่งตรวจวัดที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ	๒ ส่วน																				
(๒) ผู้สั่งการ วางแผน ให้จับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบคดีและปล่อยชั่วคราวได้รับ	๑ ส่วน																				
◆ (๓) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับได้รับ	๑ ส่วน																				
สัดส่วนของเงินรางวัลรวม	๔ ส่วน																				
<p>ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๙</p>																					
๔.	ข้อ ๑๑	<p>การแบ่งเงินรางวัลของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>เจ้าหน้าที่</th> <th>คนละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(๑) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่มีอำนาจรับผิดชอบในการตรวจสอบจับกุมเปรียบเทียบปรับ</td> <td></td> </tr> <tr> <td>(ก) ผู้อำนวยการสำนักหรือผู้อำนวยการกอง</td> <td>๗ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>(ข) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งชำนาญการพิเศษ</td> <td>๖ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>(ค) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับตำแหน่งอาวุโสและตำแหน่งชำนาญงาน</td> <td>๕ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>(ง) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งปฏิบัติการ และประเภททั่วไป ระดับตำแหน่งปฏิบัติงาน</td> <td>๔ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>(จ) ลูกจ้างประจำ</td> <td>๒ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>(ฉ) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับจ่าย และเก็บรักษาค่าปรับ</td> <td>๒ ส่วน</td> </tr> <tr> <td>(๒) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับจ่าย และเก็บรักษาค่าปรับ</td> <td>๒ ส่วน</td> </tr> </tbody> </table>	เจ้าหน้าที่	คนละ	(๑) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่มีอำนาจรับผิดชอบในการตรวจสอบจับกุมเปรียบเทียบปรับ		(ก) ผู้อำนวยการสำนักหรือผู้อำนวยการกอง	๗ ส่วน	(ข) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งชำนาญการพิเศษ	๖ ส่วน	(ค) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับตำแหน่งอาวุโสและตำแหน่งชำนาญงาน	๕ ส่วน	(ง) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งปฏิบัติการ และประเภททั่วไป ระดับตำแหน่งปฏิบัติงาน	๔ ส่วน	(จ) ลูกจ้างประจำ	๒ ส่วน	(ฉ) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับจ่าย และเก็บรักษาค่าปรับ	๒ ส่วน	(๒) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับจ่าย และเก็บรักษาค่าปรับ	๒ ส่วน	<p>๑. บันทึกขออนุมัติ(ต้นเรื่อง)</p> <p>๒. ใบสำคัญรับเงิน</p> <p>๓. อื่น ๆ :</p> <p> - สำเนาบัตรข้าราชการ/บัตรประจำตัวประชาชน</p> <p> - เอกสารการมอบหมายให้มาปฏิบัติงาน (ตัวจริง)</p>
เจ้าหน้าที่	คนละ																				
(๑) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่มีอำนาจรับผิดชอบในการตรวจสอบจับกุมเปรียบเทียบปรับ																					
(ก) ผู้อำนวยการสำนักหรือผู้อำนวยการกอง	๗ ส่วน																				
(ข) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งชำนาญการพิเศษ	๖ ส่วน																				
(ค) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับตำแหน่งอาวุโสและตำแหน่งชำนาญงาน	๕ ส่วน																				
(ง) ข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการระดับตำแหน่งปฏิบัติการ และประเภททั่วไป ระดับตำแหน่งปฏิบัติงาน	๔ ส่วน																				
(จ) ลูกจ้างประจำ	๒ ส่วน																				
(ฉ) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับจ่าย และเก็บรักษาค่าปรับ	๒ ส่วน																				
(๒) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับจ่าย และเก็บรักษาค่าปรับ	๒ ส่วน																				

๗. สรุปองค์ความรู้/บทเรียนที่ได้

๑) ค่าปรับเปรียบเทียบคดี เป็นการรายได้รับแทนกรมการค้าภายใน ซึ่งสำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติในจังหวัดภายใต้พระราชบัญญัติมาตราซ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบต่าง ๆ โดยมีหลักปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติงานภาคสนาม และการตรวจสอบ/จัดเก็บหลักฐานเอกสาร ทั้งประกอบการดำเนินการทางกฎหมายและการเงินส่งคลัง/การเบิกจ่าย

๒) การปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชีในระบบ GFMS ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับค่าปรับเปรียบเทียบคดี ได้แก่ อัตรา/การหัก/การแบ่งค่าปรับ ผู้มีอำนาจหักเงินค่าปรับ/ส่งจ่าย การขอรับเงินสินบนรางวัล สัดส่วนการแบ่งเงินรายได้แผ่นดิน/เงินสินบน/เงินรางวัล/และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกรมการค้าภายใน และกำหนดระยะเวลา มีความสัมพันธ์กันกับการปฏิบัติงานให้ถูกต้องครบถ้วน

๘. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติมาตราซ่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติให้ส่วนหนึ่งมอบอำนาจแก่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด (One Roof) และปฏิบัติการกิจของกรมการค้าภายใน ดังนั้น องค์ความรู้นี้เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการตรวจสอบภายใน/การให้คำปรึกษาแนะนำด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบให้แก่หน่วยงานในส่วนภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๙. ปัญหา/อุปสรรค

การตรวจสอบให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) ไม่เป็นประจําสม่ำเสมอทั้งในสำนักงานพาณิชย์จังหวัดและส่วนกลาง คือ ขาดการกำกับขณะการปฏิบัติงานในปัจจุบัน หรือละเลยไม่ปรับปรุงแก้ไขทันที ทำให้การตรวจสอบภายในด้านการเงิน (Financial Audit) พบข้อบกพร่องเดิมๆ ทั้งตัวเลขทางการเงิน การบัญชี และรายงานทางการเงิน

๑๐. แนวคิดในการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานตรวจสอบเกี่ยวกับค่าปรับเปรียบเทียบคดี ตาม พ.ร.บ. มาตราซ่งตวงวัด

๑) การตรวจสอบด้านการเงินการบัญชี เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่ายสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ณ พื้นที่ เมื่อพบข้อบกพร่องในการบันทึกในระบบ GFMS ให้หน่วยงานดำเนินการปรับปรุงรายการภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยประสานดำเนินการร่วมกับกองบริหารการคลังและกรมการค้าภายในแล้วแต่กรณี เนื่องจากเป็นเงินรายได้รับแทนกัน

๒) การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ควรดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเนื่อง กำกับให้ผู้ปฏิบัติงาน/เจ้าพนักงานปฏิบัติตามกรอบที่กฎหมายกำหนด รวมทั้ง ตรวจสอบและจัดเก็บเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วน มี ๒ ด้านที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดต้องมีการควบคุมและกำกับ

๑๑. รูปภาพประกอบ

๑๒. ผู้ถอดองค์ความรู้/บทเรียน นางสาวกรณีย์ ธนอมกุล

๑๓. วัน/เดือน/ปี ที่ถอดองค์ความรู้/บทเรียน วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

ภาคผนวก

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติมาตรการซั้งตวงวัด พ.ศ. มาตรการ ๖๖ – ๙๐ มีการดำเนินการเปรียบเทียบปรับ ซึ่งเกิดจากการแจ้งความนำจับ ๒ กรณี คือ กรณีปกติ และกรณีต้องจับผู้กระทำผิดโดยด่วน จึงต้องพิจารณาตรวจสอบองค์ประกอบ/ตำแหน่งของบุคคลในคณะกรรมการนำจับ โดยมีรายชื่อผู้มีสิทธิเบิกเงินสินบนและเงินรางวัลตาม พ.ร.บ. ในเอกสารขออนุมัติออกปฏิบัติหน้าที่ และ/หรือคำสั่งแต่งตั้งคณะฯ

ผู้จับในกรณีแจ้งความนำจับกรณีปกติ	ผู้จับในกรณีแจ้งความนำจับกรณีต้องจับผู้กระทำผิดโดยด่วน
(๑) ส่วนกลาง (๑.๑) อธิบดี (๑.๒) เจ้าหน้าที่ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป สังกัดกรมการค้าภายใน (๒) ส่วนภูมิภาค (๒.๑) หัวหน้าศูนย์ซั้งตวงวัด (๒.๒) หัวหน้าสำนักงานสาขาซั้งตวงวัด (๒.๓) พาณิชย์จังหวัด (๒.๔) เจ้าหน้าที่ระดับชำนาญการขึ้นไปซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ซั้งตวงวัดหรือสำนักงานสาขาซั้งตวงวัด	(๑) นายตรวจซั้งตวงวัด - ผู้จับ/ร่วมจับ - ดำเนินงานตามอำนาจแล้วได้ค่าปรับ (๒) ผู้สั่งการ/วางแผน (๓) ผู้เปรียบเทียบปรับ (๔) ตำรวจ - ผู้จับ/ร่วมจับ (๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งดำเนินงานตามอำนาจแล้วได้ค่าปรับ

มีสำเนาเอกสารประกอบการดำเนินการทางการเงินการบัญชี ควรครอบคลุมครบถ้วนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เอกสารแจ้งความนำจับกรณีปกติ	เอกสารแจ้งความนำจับกรณีต้องจับผู้กระทำผิดโดยด่วน
- จัดทำหลักฐานการรับแจ้ง - ให้ผู้นำจับลงชื่อ - ลงชื่อผู้รับแจ้ง - มอบหลักฐานให้ผู้นำจับ - เก็บสำเนาแจ้งความนำจับ - แจ้งผู้จับ	- จับกุมผู้กระทำผิด - การกระทำผิดมีโทษ ได้แก่ • ปรับสถานเดียว • จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน/ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท - ปรับ/ชำระค่าปรับ

ข้อควรระวังในการปฏิบัติหน้าที่ :

- (๑) การไม่นำส่งค่าปรับเปรียบเทียบคดีที่ค้างเกินระยะเวลาครบกำหนด ๑ ปี เป็นรายได้แผ่นดิน
- (๒) มีการคำนวณการหักค่าปรับคลาดเคลื่อน ส่งผลการบันทึกรายการในระบบ GFMS มียอดเงินสูงไปหรือต่ำไป
- (๓) การกำหนดลักษณะการจับกุมไม่ถูกต้อง และไม่มีการแจ้งสัดส่วนในการขออนุมัติให้เจ้าหน้าที่การเงินดำเนินการสัดส่วนการหักค่าปรับไม่ถูกต้อง
- (๔) เงินสินบนและ/หรือเงินรางวัลที่ค้างเกินระยะเวลาครบกำหนด ๑ ปี ไม่นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
- (๕) การเบิกเงินสินบนและ/หรือเงินรางวัลที่ค้างเกินระยะเวลาครบกำหนด ๑ ปี
